

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI

Dorotea Nikoloso

EKRANIZACIJA GRIMMOVIH BAJKI

ZAVRŠNI RAD

OSIJEK, 2019.

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI

Preddiplomski sveučilišni studij Ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja

EKRANIZACIJA GRIMMOVIH BAJKI

ZAVRŠNI RAD

Kolegij: Dječja književnost s medijskom kulturom

Mentor: doc.dr.sc. Valentina Majdenić

Student: Dorotea Nikoloso

Matični broj: 3237

Osijek

Srpanj, 2019.

SAŽETAK

Ovaj rad sadrži usporedbu bajki braće Grimm i njihova ekranizacija. Prije svega, opisani su bajka i film kao umjetnička djela. Braća Grimm, kao jedni od najvećih pisaca dječjih priča i bajki stvorili su svijet bajki koji je kasnije prenesen u film. Ekranizacija bajki može biti crtanih, igranih i animiranih filmova.

Pepeljuga i Snjeguljica jedne su od najpoznatijih bajki koje imaju puno književnih obrada, od kojih su neke preoblikovane kako bi bile više primjerene djeci. Također, postoji mnogo ekranizacija mnogih redatelja iste bajke, ali u ovome radu je spomenuta samo jedna. Neke ekranizacije ne prate uvijek bajku ili priču te njihovi likovi i radnja nisu vjerno prikazani. U radu su uspoređeni bajka i film, koliko film prati bajku te koliko su njihovi likovi i radnja vjerodostojni. Uspoređivane su najpoznatije bajke braće Grimm s nekoliko različitih verzija filma.

Ključne riječi: Bajka, braća Grimm, ekranizacija, film

ABSTRACT

This work contains a comparison of fairytales by brothers Grimm and the screening of those fairytales. Firstly, the concept of fairy- tales and the concept of the movie is defined, in terms of artistic works. Brothers Grimm, as one of the biggest writers of children stories and fairy- tales, created a world of fairy- tales which was later transformed into the movie world. Screening of fairy- tales can be of cartoons, movies and animated movies.

Cinderella and Snow White are one of the most popular fairy- tales which have a lot of literary adaptations, and some of them are adapted more to children's likings. Also, there are a lot of screenings by a lot of screenwriters of the same fairy- tale, but this work contains only one of them. Some of those screenings don't always follow the story-line, and their characters and settings are not shown truthfully. This work compares fairy- tales and their movies, how much the movies follow the story-line of the fairy-tale, and how much the characters are reliable. Some of the most famous works are compared, with several different versions of movies.

Key words: brothers Grimm, fairy-tale, movie, screening

SADRŽAJ

1. UVOD	2
2. BAJKA	3
2.1.Povijest svjetske bajke	3
2.2.Povijest hrvatske bajke	3
2.3. Elementi bajke	4
2.4. Braća Grimm	6
2.4.1. Bajke braće Grimm	6
3. FILM	8
3.1.Negativni utjecaji	8
3.1.1. Fizičko i psihičko nasilje	8
3.1.2. Otuđenost	9
3.1.3. Pasivizacija	9
3.1.4. Nasilje nad maštom	9
3.1.5. Potiskivanje knjige	10
3.1.6. Jezična nekultura	10
3.1.7. Suzbijanje negativnih utjecaja	10
3.2.Pozitivni utjecaji	11
3.3.Miješanje stvarnosti i filma	11
4. USPOREDBA BAJKE S FILMOM	13
4.1.Pepeljuga	13
4.2.Snjeguljica	18
4.3.Trnoružica	21
4.4.Vuk i sedam kozlića	23
4.5.Ivica i Marica	26
5. ZAKLJUČAK	31
6. LITERATURA	32
7. IZVORI	33

1. UVOD

Bajke su prvi pravi dodir djece s književnošću. Djecu uvodimo u književnost i čitanje već u najranijoj dobi, kada djeca ne mogu čitati. Tako već od početka učimo djecu razvijati maštu i kognitivne sposobnosti.

Djeca vole bajke jer su zanimljive, imaju obilježja fantazije i čarolije, omogućavaju djeci da zamišljaju i maštaju, borbu dobrih likova protiv zlih i poučnu poruku na kraju svake bajke. Uz bajke djeca razvijaju svoj vokabular i traženje rješenja problema. Djeca dok čitaju ili im se čita bajka ulaze u svijet priče i postaju jedan od likova.

Braća Grimm jedni su od najpopularnijih autora bajki koje čitaju djeca širom svijeta. Njihov rad utisnut je u dječju maštu od najranijih dana te su to prve dječje uspomene na čitanje i knjigu.

Bajke braće Grimm imaju mnoge prerade pa tako i filmske, tj. crtane. Crtani filmovi su prilagođene verzije bajki. Promjene koje scenaristi crtanog filma uvode su prilagođene djeci, tj. imaju manje nasilja i okrutnih elemenata, koji su sastavni dio Grimmovih bajki i time obilježje Grimmovog književnosti. Također, crtani filmovi nemaju toliko detalja kao bajka te uvode elemente glazbe (određeni likovi pjevaju) i imenovanje likova, što u bajkama nije slučaj (osim glavnog lika). Scenaristi crtanih filmova, također, dodaju neke scene koje nisu u bajkama, kako bi crtani film učinili što energičnijim i zabavnijim djeci.

Postoje mnoge ekranizacije Grimmovih bajki, a u ovome radu ću usporediti samo najpoznatije. Prvo ću opisati što su to bajka i film, koje su njihove karakteristike te ću usporediti najpoznatije bajke s najpoznatijom obradom bajki u crtani film u Hrvatskoj. Ovu temu sam odabrala jer smatram da je bitno djeci pružiti što kvalitetniji sadržaj, pismeno i vizualno.

2. BAJKA

"Bajka je jednostavna prozna vrsta prepoznatljiva po čudesnim pretvaranjima, jedinstvenom zbiljskom i nadnaravnom svijetu, ponavljanju radnje, prepoznatljivim likovima, sukobu dobra i zla, nagradi i kazni, postavljaju uvjeta i kušnji, odgađanju nagrade te čarobnim predmetima i čudesnim pretvaranjima." (Pintarić, 2008: 7)

Riječ *bajka* (od arhaičnoga glagola *bajati*, vraćati, čarati, ali izvorno i pripovijedati) ima dva značenja. U književnoj teoriji *bajka* imenuje književna djela u kojim se bez začudnosti susreću zbiljski i nadnaravni svijet. U razgovornom smislu bajka ima podcjenjivačko i omalovažavajuće značenje, jer se upotrebljava umjesto riječi izmišljotina, budalaština ili prazna priča. Ovom drugom značenju pridonosi i riječ *gatka* s kojom se često zamjenjuje riječ *bajka*. (Pintarić, 2008: 7)

"Bajke su se tijekom povijesti s djecom povezivale u osloncu na uvide različitih disciplina, od biologije, pedagogije i psihologije do znanosti o književnosti, a u krugu pristupa među kojima kao najutjecajnije izdvajamo, uvjetno nazvane, **umjetničke, evolucijske i terapijske**." (Hameršak i Zima, 2015: 237-238).

"Znači, sva književna djela u kojima se događa nešto neobjašnjivo, mogu se nazvati bajkom." (Pintarić, 2008: 9)

2.1. Povijest svjetske bajke

Bajke su se prije pismenog zapisivanja prenosile usmenim putem pa nije poznato vrijeme kada su točno nastale. Za razliku od narodnih bajki, "umjetnička bajka zna kada je i gdje nastala i kako se književnoumjetnička stvarnost prema njoj odnosila." (Pintarić, 2008: 12) Početak umjetničkih bajki započinje u 17. stoljeću s Charlesom Perraultom.

Tijekom povijesti različita književna vremena su prihvaćala ili odbacivala bajku. Najznačajnije vrijeme razvoja bajke je romantizam, što nam potvrđuje: "Dok je klasicizam odbacivao bajku, romantizam ju je volio, jer je u njezinoj maštovitosti pronalazio i gradio svoje književne svjetove." (Pintarić, 2008: 12)

2.2. Povijest hrvatske bajke

"Drugom polovinu 19. i početak 20. stoljeća Ivo Zalar naziva pripremnim razdobljem hrvatske bajke." (Pintarić, 2008: 13) Naime, u početku su se prevodila djela stranih autora na hrvatski jezik te su hrvatska djeca čitala najpoznatije svjetske bajke. To je bila priprema za početak stvaranja hrvatskih bajki.

Dok se svjetska bajka može pratiti u bogatoj književnoj dijakroniji, u razdoblju od 1863. Do 1951. Godine u dijakroniji su hrvatske bajke razvidna tri začetka bez kontinuiteta. Prvi je začeo August Šenoa povjesticom *Postolar i vrag* (1863.), drugi Ivana Brlić- Mažuranić *Pričama iz davnine* (1916.), a treći Sunčana Škrinjarić *Plesom žutom maslačka* (1951.). Sva su tri početka, nažalost, ostala bez svojih izdanaka. Tek na kraju 20. Stoljeća, pojavom nove generacije bajkopisaca, hrvatska se bajka predstavlja u najljepšem izdanju." (Pintarić, 2008: 13)

Nakon Drugog svjetskog rata, hrvatska književnost doživljava zastoj, što je utjecalo i na razvoj bajke u Hrvatskoj. Njen razvoj počinje tek krajem 20. stoljeća.

Pintarić (2008) također spominje i autore koji pišu bajke s kršćanskim motivima, a neki od njih su: Sonja Tomić, Božidar Prosenjak, Stjepan Lice, Anica Gjerek i Maja Gjerek Lovreković.

2.3.Elementi bajke

Postoje klasične bajke, moderne bajke i fantastične priče, a svaka od tih vrsta odlikuje svojim karakteristikama. Grimmove bajke se podrazumijevaju pod klasične pa ćemo samo njih definirati: "Riječ *klasičan* znači: 1. koji se odnosi na antički svijet, koji je svojstven klasiku, klasicizmu 2. u prenesenom značenju, priznat kao uzoran, prvorazredan, izvrstan (u literaturi ili umjetnosti)." (Pintarić, 2008: 9)

Pintarić (2008) navodi 6 dijelova strukture na koji se razlaže klasična bajka: uvod, zaplet, uspon, vrhunac, obrat i rasplet.

"Bajka se događa u neodređeno vrijeme često prikazano kao vrijeme kada je čarobnjaštvo bilo naravna stvar." (Pintarić, 2008: 20) "Bilo jednom davn" ili "U zemlji toj živjela/živjeli.." su rečenice kojima često započinju radnje bajki i većinom se odvijaju u davnoj prošlosti.

Prostor gdje se radnja odvija su uglavnom kraljevstva, dvorci, šume, a likovi su ili bogati, plemićkog roda ili siromašni, izopćeni iz društva zbog svog financijskog stanja. Likovi su najčešće kraljice, kraljevi, maćehe, prinčevi i princeze, vile i čarobnjaci.

Djeca kada čitaju ili kada im se čita proživljavaju priču kroz glavnog lika i poistovjećuju se s njim/njom. Zato glavni likovi predstavljaju dobrotu, poštenje, iskrenost. Negativni likovi predstavljaju ono što ne bi trebali biti i uvijek na kraju završavaju kaznom i neuspjehom.

Odlaskom od kuće počinje se rješavati sukob dobra i zla. U početku zlo je nadmoćnije, no kako se radnja bliži kraju, dobro jača i na kraju pobjeđuje. Nositelji su dobra najslabiji i najbespomoćniji: djeca, najmlađi sinovi i kćeri kraljevskoga ili siromašnoga roda. Da bi se nadjačalo i pobijedilo zlo, dobri moraju trpjeti kušnju i zaslužiti konačnu nagradu. Nositelji dobra na tom se putu sučeljavaju sa strašnim zmajevima, nemanima, vješticama, divovima, čarobnjacima, začaranim šumama, a ponekad moraju podnositi bol. U bajkama se dobrotu nudi i dobrima i zlima. (Pintarić, 2008: 20-21)

"Svako je književno djelo nositelj određene pouke, poruke, inače književnost ne bi imala smisla." (Hranjec, 2009: 135) Glavna karakteristika bajki je pouka. Svaka bajka na kraju nosi pouku, a najbitnija je ta da dobro uvijek pobjeđuje zlo. Glavni likovi prolaze kroz patnju i bol i suočavaju se s najtežim situacijama u životu, ali ostaju jaki i savjesni. Negativni ili zli likovi uzimaju sve zdravo za gotovo te su škrti, oholi, zavidni i na kraju budu kažnjeni zbog toga.

"Bajke promiču ljubav, poštenje, jednostavnost, umjerenost, mudrost, razboritost, poniznost, vjeru, a osuđuju oholost, mržnju, bijes, pakost, samoljublje. U bajkama je izražena vjera u dobro, no dobro se ne nudi bez muke." (Pintarić, 2008: 21)

Kako su bajke karakterizirane nadnaravnim, tako je česti element i pretvaranje. Pretvarati se mogu i dobri i zli likovi. Uglavnom su to zli likovi, vještice, koje dobro likove za osvetu pretvaraju u male, nevrijedne stvari. "Pretvaranje likova bajkama daje draž, tajanstvenost i ljepotu. Pretvaranje je moć nestvarnoga svijeta i ima ulogu zadiranja u događaje stvarnoga, podjednako u ulozi dobra ili zla." (Pintarić, 2008: 27)

Pintarić (2008) spominje nasilje u bajkama i da su mišljenja o tome trebaju li se takve bajke čitati djeci podijeljena. Neki smatraju da ne treba, dok drugi smatraju da se nasilne scene treba iskoristiti kao poruku protiv nasilja.

Nasilje u bajkama je česta pojava. Obično se odnosi na zle likove koje žele nanijeti zlo dobrim likovima i to se izražava kroz nasilje. Dobri likovi koriste nasilje kako bi se obranili od zla.

2.4. Braća Grimm

Jedni od najznačajnijih pisaca bajki u svijetu su braća Jacob i Wilhelm Grimm. Njemački pisci su najpoznatiji po pisanju bajki, bilo po preradama ili autorskim bajkama. Braća su sakupljala bajke prenošene usmenim putem i po narodnim bajkama stvorili umjetničku bajku. Najpoznatija zbirka je **Dječje i domaće bajke** (*Kinder –und Hausmächen*).

Branilović (2016) preuzima iz Hrvatske enciklopedije tekst o životu i djelu braće Grimm:

Jacob Grimm rođen je 4. siječnja 1785. godine, a njegov mlađi brat, Wilhelm Grimm 24. veljače 1786. godine u gradu Hanau. Iako se u europskoj i svjetskoj povijesti pamte kao dvojac, ipak se, među braćom, više isticao brat Jacob. Studirao je od 1802. godine pravo u Marburgu, a potom bio činovnik i privatni knjižničar u Kasselu od 1806. godine. Zajedno je s bratom Wilhelmom boravio u Göttingenu (od 1829. do 1837.), gdje je na sveučilištu od 1829. godine držao predavanja iz njemačke pravne povijesti. Godine 1840. Jacob postaje članom Pruske akademije znanosti. Zajedno sa bratom Wilhelmom prikupljao je i proučavao stare germanske tekstove. Smatra se i jednim od utemeljitelja germanske filologije. Jacob je ustanovio i zakone o glasovnim promjenama te sa bratom radi na *Njemačkom rječniku* koji je dovršen tek nakon njihove smrti, 1961. godine. Doprinosila ga je skupina njemačkih filologa i leksikografa. Njegovo najvažnije lingvističko djelo je *Njemačka gramatika* (*Deutsche Grammatik*, I-IV 1819. do 1837.), a ostala njegova poznata djela su i *Dječje i domaće bajke*, *Siroti Heinrich*, *Njemačke pravne starine*, *Reinhart Fuchs*, *Tacitova Njemačka* te *Njemačka mitologija*.

2.4.1. Bajke braće Grimm

Neke od najpoznatijih djela su *Pepeljuga*, *Snjeguljica*, *Trnoružica*, *Matovilka*, *Palčić*, *Ivica i Marica*, *Vuk i sedam kozlića*, itd.

Kao što je i prije rečeno, braća Grimm preuzimala su narodne bajke prenošene usmenim putem te ih obradili. Također, elementi narodnih bajki vidljivi su i u autorskim verzijama bajki. Braća su napisala oko 200 bajki.

Crnković (1980) dijeli Grimmove priče u četiri grupe. Prvu grupu karakteriziraju fantastični elementi, bajke o nagrađenoj vjernosti i ustrajnosti i o nagradi za dobra djela i za pomoć bližnjemu, bajke o patuljcima i sličnim bićima te se u nju ubrajaju: *Vuk i sedam kozlića*, *Ivica i Marica*, *Pepeljuga*, *Crvenkapica*, *Trnoružica*, *Snjeguljica*, *Snjeguljica i ružica*, *Vjerni Johann*, *Cvildreta*, *Tri patuljka u šumi*. U drugu grupu pripadaju realistički, groteskni i nonsensni elementi i ubrajaju se: *O mudrom krojaču*, *Tri lijencine*, *Djed i unuča*, *Lijeni Hinko*). U treću skupinu pripadaju priče u kojima su glavni junaci životinje: *Lisica i mačka*, *Stari Sultan*, *Vuk i lisica*. Četvrtoj skupini pripadaju priče s religioznim motivima *Marijino dijete*, *Siromašni i bogati*.

Bajke braće Grimm karakterizirane su nasiljem s horor elementima. U mnoge bajke bez cenzure su uneseni elementi nasilja nad negativnim likovima, tj. kaznu koju primaju za svoju zloću. Ti elementi su uglavnom u ekranizacijama prilagođeni djeci i promijenjeni u sretnije završetke. Kako su braća preuzimali detalje i elemente iz narodnih bajki tako njihove bajke odlikuju kraljevima, vješticama, vilama, preobrazbama, dobrim glavnim likovima koji moraju trpjeti bol i proći kroz muku, ali na kraju pobjeđuju, zlim sporednim likovima koji pokušavaju uništiti glavne likove zbog oholosti, zavisti i škrtosti te na kraju bivaju brutalno kažnjeni zbog toga i poukom na kraju priče.

3. FILM

"Film (eng. *film* – traka, tanka vrpca koja se koristi za snimanje) je vizualna projekcija u pokretu, najčešće ozvučena. Često se naziva sedmom umjetnošću." (preuzeto: <http://www.kinovalli.net/sto-je-film> pristupljeno: 25.6.2019.)

"Filmska bajka je žanr filmske fantastike." (Grgurević i Fabris, 2012: 158)

Gilić (2007) objašnjava da ozbiljniji razvoja filma započinje 1895. godine u Parizu gdje braća Louis i Auguste Lumière počela sa snimanje prvih filmova. Oni su izumili *cinematographe* koji je projicirao slike na ekran te je kinematografija po njima i dobila ime. Prva projekcija bila je 28. prosinca 1895., film se zvao *Ulazak vlaka u stanicu* te su i naplaćivali ulaznice. To se smatra početkom kinematografije.

Film je umjetnost koja se najviše i najbrže razvija u današnje doba. Film ima veliki utjecaj na ljude, a pogotovo djecu u najranijoj dobi. Djeca sve upijaju, a film kao vizualno sredstvo najjednostavnije dopire do djece.

"Film je snažno odgojno i obrazovno sredstvo, njegova snaga raste u razmjerima koje ne diktira samo kinoprikazivanje, nego i ekspanzija televizije." (Grgurević i Fabris, 2012: 160) Zato treba voditi računa o tome što dopuštamo djeci da gledaju i koliko dugo. Moramo paziti koje poruke djeca izvlače iz pogledanog sadržaja i na koji način reagiraju na sadržaje koje su vidjeli.

Mediji, a pogotovo film, kao što je već rečeno, imaju veliki utjecaj na djecu. Kao što mogu imati pozitivne utjecaje, zabaviti i obrazovati te promovirati pozitivna ponašanja i stvari, tako mogu imati i negativne utjecaje.

3.1. Negativni utjecaji

Težak (1990) navodi nekoliko negativnih utjecaja: fizičko i psihičko nasilje, uvođenje u kriminal, otuđenost, pasivizacija, nasilje nad slobodom mašte, potiskivanje knjige, jezična nekultura, slatko nasilje zabave.

3.1.1. Fizičko i psihičko nasilje

"Film potiče nasilnost, grubost, okrutnost ili bar otupljuje osjetljivost mladih prema zlu nasilja" (Težak, 1990: 17) Filmovi koji u sebi sadrže nasilje potiču mlade na isto ponašanje. Nasilje predstavljaju kao normalnu pojavu u društvu te ne pokazuju rješenje za takvo ponašanje, već ga podupiru. Što mladi više gledaju filmove s nasiljem otupljuju na negativnost prema nasilju i gube osjećaj suosjećajnosti i boli koje nasilje izaziva.

3.1.2. Otuđenost

Film, posebice udružen s televizijom, ljude sve više razdružuje, otuđuje čovjeka od čovjeka. Prikovavši mlado biće uz sjedalo pred malim ili velikim ekranom, čarolija slike u pokretu odvaja ga od drugova, od prirode, od igre (sportske i bilo koje druge- društveno vrijedne), od drugih umjetnosti i medija. (Težak, 1990: 22)

Što više ljudi provode pred ekranom to više gube osjećaj za stvarnost, za svijet oko sebe, za druge ljude, za sebe. Počinju živjeti u svijetu filma te više ne prepoznaju što je stvarnost, a što ne.

3.1.3. Pasivizacija

"Nudeći svoje sadržaje zorno i jasno, gotove, kao na pladnju, dobivene bez duhovnog napora onoga tko ih prima, film i televizija pasiviziraju duh, umrtvljuju um, uspavljaju misao, gase potrebu za osobnim djelovanjem" (Težak, 1990: 24)

Uz medije ne moramo razmišljati jer nam je sve već ponuđeno i dano. Naša mozak fokusiran je na ono što je pred nama, a kada oči odvojimo od toga nemamo osjećaj da išta moramo napraviti, već čekamo da nam se ponudi. Tako mozak gubi svoju funkciju i naše sposobnosti opadaju. Gubimo koncentraciju te ona s vremenom postaje sve manja i manja te više ne možemo ostati fokusirani ni na film, koji je izvor pasivizacije.

3.1.4. Nasilje nad maštom

Filmu i televiziji se prigovara da usporavaju pa čak i guše razvoj mašte jer obasipajući mladoga gledaoca zornim, konkretnim slikama, kojima se ništa ne da dodati niti oduzeti, ne potiču gledatelja na fantazijsko stvaranje, dapače ne daju gledateljevoj mašti da u predahu između fascinantnih i vrlo atraktivnih kadrova ugrađuju u filmsko tkivo i svoje slike, jednostavno zato što u bujici, u pravoj poplavi brzo smjenjivanih slika nema mjesta za predah, a mašta zapljusnuta tim slikama ne može ni da „diše“, a kamoli da stvaralački djeluje. (Težak, 1990: 25)

Film, kao što je prije rečeno, daje nam sve ponuđeno te nam time ne dopušta da maštamo i zamišljamo. Film nam nudi mnogo kreativnih prizora i scena, što može potaknuti razvoj naše mašte, ali isto tako nam nudi već gotove proizvode te se ne moramo truditi mi razmišljati i maštati. Film nam daje gotov kraj i ne dopušta da mašta sama stvori svoj kraj. Sve ostavlja rečeno te se čovjek ne mora ni truditi ponuditi novi sadržaj.

3.1.5. Potiskivanje knjige

Težak (1990: 26) opisuje zamjenu knjige filmom ovako: " Film je povukao konopac pogrebnog zvona koji nagovještava smrt najplemenitijoj od svih civilizacija - civilizaciji čitanj". Težak (1990: 26) također govori: "Mjesto da čitaju roman propisan obaveznom školskom lektirom, učenici gledaju film snimljen po tom romanu. I mladi i odrasli sve manje čitaju"

Djeca se sve više okreću mediju umjesto pisanom obliku. Izgovor je da film traje kraće, da je vizualniji i jednostavniji. Time se ostvaruju i sve gore nabrojani negativni utjecaji. Film im, kao što je već rečeno, nudi sve gotovo pa time mladi ne ulažu nikakav napor. Film umjesto njih odradi čitanje, jer je radnja knjige pretvorena u filmski oblik.

3.1.6. Jezična nekultura

Uz obilnu pomoć književnosti, posebice „proze u trapericama", pa i stripa, film i televizija zapljuskuju mladu publiku jezičnim supstandardom, rječnikom lascivnosti i psovkom. Ti su mediji širitelji jezične nekulture, a trebalo bi da budu promicatelji književnog jezika, uzori standardne ortoepije, gramatike, rječnika i stilistike. U domaćem filmu i na televiziji nastupaju glumci, najavljiivači, izvjestitelji i drugi govoritelji koji ne razlikuju afrikate, krše pravila novoštokavske akcentuacije, unose u standardni jezik nestandardne naglaske, oblike i riječi, dijalektizme, provincijalizme, žargonizme, arhaizme, barbarizme, vulgarizme, nespretne neologizme, puste fraze, nepotrebne tuđice i nezgrapne kovanice kojima se jezik nagrđuje. (Težak, 1990: 28)

Filmski medij povezuje se i s jezičnim izražavanjem, a tu su mogućnosti neiscrpne. Već pri analizi filma povezujemo ova dva područja, jer se koristimo različitim komunikacijskim postupcima (odgovaranje na pitanja, razgovor o filmu, prepričavanje, opisivanje), pišemo osvrt na film, pismeno izražavamo doživljaj filma ili pak pišemo sastavak potaknuti temom filma. (Grgurević i Fabris, 2012: 160)

Gledanjem filma ne razvija se vokabular te se gubi onaj koji je postojao. Riječi se zamjenjuju skraćenicama, tuđicama, frazama. Djeca koja provode više vremena pred medijem ne znaju se izraziti te posežu za filmom i filmskim izrazima, koji ne moraju uvijek biti točni i gramatički.

3.1.7. Suzbijanje negativnih utjecaja

Negativnih se utjecaja možemo riješiti na različite načine. Moramo poticati djecu na čitanje tako što ćemo im čitati, davati ćemo im primjer kako mi čitamo, ograničiti vrijeme provedeno pred medijem, odrediti što dijete gleda te s njim gledati, razgovarati s djetetom o tome što je vidjelo i čulo na nekom mediju, pogotovo filmskom, promatrati kako je taj medij utjecao na dijete i njegovo ponašanje.

3.2.Pozitivni utjecaji

Sve na svijetu ima svoje negativne, a s time i pozitivne strane. Koliko se u počecima gledalo na mediji kao pozitivnu stvar, sada se gleda kao negativnu. Međutim, mediji, i film, imaju mnoge pozitivne strane.

Osim zabave, mediji, a s njima i film, mogu služiti i kao odgojno i obrazovno sredstvo. Osim toga, mogu promovirati pozitivna ponašanja ili poticati ljude na određena pozitivna ponašanja.

Mediji, također, povezuju ljude te omogućavaju komunikaciju s ljudima na drugom kraju svijeta. Uz medije, svi se osjećamo bliže jedni drugima. Omogućavaju iznošenje svojih misli i ideja te prenošenje istih dalje.

"Primjerice, obrazovne televizijske emisije kod predškolaca dokazano potiču spremnost za školu, ranu pismenost te djelotvorno poučavaju određenim elementima nastavnog programa." (Kolucki i Lemish, 2013: 9)

Film većinom služi kao izvor zabave, opušta i socijalizira ljude. Film, također, može djelovati na mlade inspirirajuće, ako gledaju sadržaj s kojim se mogu poistovjetiti. Ako likovi prolaze kroz ono što prolazi i gledatelj, gledatelj se poistovjeđuje s filmom i traži utjehu. Film gledatelju daje nade i stvara osjećaj utjehe.

3.3.Miješanje stvarnosti i filma

Mladi, a posebice djeca, doživljavaju film u stvarnosti, suosjećaju s likovima pa čak i postaju oni ili dio njih. Svi znamo da filmovi ponekad na nas znaju ostaviti jak dojam zbog poruke koju prenose. Djeca se tako, ponekad, previše unesu u doživljaj filma, poistovjete se s glavnim ili sporednim likom i žele biti kao taj lik. Tada više ne postoji razlika između stvarnosti i filma- film postaje njihova stvarnost.

"Ta lako prijelazna crta što dijeli fikciju od stvarnosti omogućuje djetetu da sebe uključi u filmsko događanje, da postane suizvršitelj akcije junaka koji mu je blizak" (Težak, 1990: 52)

"Uspoređivanjem književnosti i filmske umjetnosti dijete mora doći do spoznaje kako književni i filmski likovi nisu istovjetni, kako riječ u filmu ne funkcioniira na isti način kao riječ u književnom tekstu. Književna je priča ispričana jednim, a filmska drugim sredstvima."
(Grgurević i Fabris, 2012: 160)

4. USPOREDBA BAJKE S FILMOM

Neke bajke, posebice bajke braće Grimm, su oživljene filmom. Na taj način djeca ne moraju zamišljati, nego je svijet bajke prenesen u njihov dom.

Mnogi redatelji su napravili svoje verzije crtanih i animiranih filmova, od kojih su neki originalnije prikazani od drugih.

Prema Aniću (2007) ekranizacija se opisuje kao prerada ili prilagođavanje nekog umjetničkog djela za prikazivanje na ekranu, tj. na filmu ili TV-u.

U ovome radu usporedit ću najpopularnije bajke braće Grimm koje su adaptirane u crtane filmove. Crtani filmovi s kojima ću ih uspoređivati su najpopularniji crtani filmovi pravljani po bajkama u Hrvatskoj, tj. Simsala Grimm. Simsala Grimm oživljava bajke braće Grimm na poseban način, svaka bajka je kao pustolovina. Na početku svakog crtanoog filma dva su lika koja se provlače kroz svaku bajku, Jojo i Kroki. Jojo je "najveći pustolov na svijetu oduvijek", a Kroki "doktor, znanstvenik, filozof". Ta dva lika na početku "upadaju" u bajku i preživljavaju sve s glavnim likom te spašavaju bajku. Na taj način djeca s Jojom i Krokijem žive u bajci i zamišljaju da su i oni tamo.

4.1. Pepeljuga

Pepeljuga je jedna od najpopularnijih bajki ikad napisanih te ima najviše prerada u crtane, animirane i igrane filmove.

Simsala Grimm Pepeljugu je preradila dosta realistično, s manjim izmjenama, tj. prilagođena je djeci.

Priča započinje objašnjavanjem prošlosti, tj. da je Pepeljuginja majka umrla te se otac ponovno oženio drugom ženom koja je imala dvije kćeri. Nova žena nije voljela Pepeljugu te se ponašala prema njoj kao da je sluškinja, sestre su joj oduzele sve haljine što je imala i dale joj sivi haljetak i drvene cipele. Pepeljuga je obavljala sve najteže poslove po kući. Kada je otac jednog dana pošao na sajam upitao je kćeri što da im donese. Sestre su rekle haljina i bisera, a Pepeljuga je rekla da želi prvu grančicu koja dodirne njegov šešir. Kada je dobila grančicu Pepeljuga ju odnosi na grob i zaljeva ju suzama. Grančica je izrasla u drvo pored majčinog groba na koje je dolazila ptičica i ispunjavala sve Pepeljuginje želje.

U crtanom filmu radnja bajke započinje malo drugačije. Kao i svaki drugi početak Simsale Grimm, crtani film započinje ulaskom Joje i Krokija u bajku. Jojo i Kroki, karakteristični likovi Simsale Grimm koji putuju kroz bajke, slijeću u dvorište gdje kraljević igra badminton sa slugom, a Pepeljuga ih promatra sa strane. Kraljević primjećuje Pepeljugu i opisuje joj oči kao zvijezde, ali ga sluga razuvjerava i govori mu da otac želi da oženi plemkinju. Kasnije se prikazuje Pepeljugu pored majčinog groba kako plače. Drvo stoji pored groba, a ptičica stoji na grobu i priča s Pepeljugom. Pepeljuga priča ptičici kako ju je kraljević pogledao, ali se nikada ne bi mogao oženiti njome jer je samo siromašna sluškinjica. Na početku crtanog filma ne spominje se smrt majke i kako se otac ponovo oženio.

Također, crtani film pokazuje kraljevićevu stranu priče. Pokazuje kako kraljević razgovara s ocem i govori mu da će sam odabrati nevjestu, na što mu kralj odgovora da će organizirati bal na koji će pozvati sve plemkinje i da kraljević mora odabrati jednu. Kraljević pristaje na to samo ako budu pozvane sve djevojke iz kraljevstva, čak i pućanke. Kralju to ne odgovara, ali pristaje na to.

U bajci se ne prikazuje kraljevićeva strana priče, ali se opisuje poziv na bal te kako sestre naređuju Pepeljugi da im očisti cipele i pričvrsti kopče. Pepeljuga zamoli maćehu da pođe i ona na bal, ali maćeha ju odbija uz izgovor da je prašnjava i prljava da bi išla na svečanost, a nema ni haljine ni cipele. Pepeljuga je molila i molila te maćeha pristane da Pepeljuga ide na svečanost ako otrijebi zdjelu leća iz pepela za dva sata. Pepeljuga izađe u vrt i pozove sve golubice, grlice i ptičice pod nebom da joj dođu pomoći. Golubice, grlice i ptičice doletješe u kuću te krenu ključati i otrijebe sve leće za manje od sata. Kada je Pepeljuga to pokazala maćehi, maćeha se usprotivi i baci dvije zdjele leća u pepeo da otrijebi za jedan sat, misleći da Pepeljuga to neće moći. Pepeljuga ponovo pozove golubice, grlice i sve ptičice pod nebom te golubice, grlice i ptičice uspiju otrijebiti sve leće za manje od pola sata. Maćeha i dalje ne popušta i ne dopušta Pepeljugi da ide s njima na bal jer nema haljine i cipele za plesanje.

U crtanom filmu Pepeljuga ni ne pita maćehu smije li poći na bal, sama govori kako ne može jer nema haljina ni cipela. U to dolazi maćeha sa kćerima i optužuje Pepeljugu da je otrovala njene kćeri te joj baca leće u pepeo pod izgovorom da ju zaposli da ne izvodi nikakve nepodopštine. U crtanom filma nema zova golubica, grlica i ptičica, već Jojo i Kroki odlaze i vraćaju se s ptičicama koje su pomogle otrijebiti leće iz pepela. Također, bila je samo jedna zdjela leća, a ne dvije, kao u bajci.

Kada nikoga nije bilo kod kuće, u bajci, Pepeljuga odlazi do groba svoje majke, pod ljeskovo drvo i zamoli ptičicu da saspe zlato i srebro na nju. Ptičica to i napravi te Pepeljuga obuče zlatnu i srebrnu odjeću i svilom i srebrom izvezene cipele i požuri na bal. Na svečanosti ju nitko nije prepoznao jer je bila tako lijepa, u zlato odjevena.

U crtanom filmu ptičica sama govorila Pepeljugi da dođe pogledati vani gdje ju dočeka prekrasna haljina na drvetu, spremna za bal. Kada je ušla u dvoranu gdje se održavala svečanost svi su gledali u nju. Kraljević joj je odmah prišao i plesao samo s njom.

Maćeha je ljuta što kraljević ne pleše s njenim kćerima te prilazi kralju i pita ga zašto je djevojka koja nije iz njihovog kraljevstva na svečanosti. Pomisli na Pepeljugu, ali se sjeti da ona kod kuće trijebi leće. Odlaze kući te Jojo i Kroki dolaze po Pepeljugu i vode ju kući. Kraljević ju ne stigne te ostane na dvoru i sjeća se lijepih trenutaka koje su proveli zajedno. Pepeljuga se brzo presvuče iz lijepe haljine, oblači svoju staru, sivu i leže pored peći gdje inače spava. Sestre ulaze i vide da Pepeljuga spava čvrstim snom. Kraljevićev otac nije sretan što je kraljević izabrao nju jer misli da je strankinja i da ne znaju ništa o njoj i njenoj obitelji, ali kraljević ne posustaje i želi ju ponovo vidjeti.

U bajci se ne opisuje razlog zašto je Pepeljuga morala otići. Opisuje se kraljević koji prati Pepeljugu da vidi u koju će kuću ući. No Pepeljuga mu pobjegne i sakrije se u golubinjak. Kraljević sačeka Pepeljuginu oca te mu reče da se djevojka sakrila u golubinjak. Otac razbije golubinjak, ali ne nađu nikoga. Pepeljuga je uspjela pobjeći iz golubinjaka i obukla svoju staru haljinu i sjela pored peći.

Drugi se dan svečanost nastavila. Kada su otac, maćeha i sestre otišli na bal, Pepeljuga ode do ljeskovog stabla i kaže mu da saspe zlato i srebro na nju. Ptičica tako i učini te kada je Pepeljuga došla na bal kraljević ju je odmah ugledao i cijelu večer plesao samo s njom.

Kada je trebala poći kući kraljević ju je opet pratio, ali se uspjela popeti na stablo kruške i sakriti se. Kraljević je opet sačekao oca i rekao mu da je djevojka na drvetu. Otac posječe stablo, ali nikoga nije bilo. Pepeljuga se uspjela spustiti s druge strane stabla i obući svoju staru haljinu i sjesti pored peći kao da nigdje nije ni bila.

U crtanom filmu sestre se spremaju za drugu večer svečanosti te da se uvjere da Pepeljuga neće biti tamo sipaju dvije zdjele leće u pepeo. Pepeljuga pomisli kako sada sigurno neće stići na bal, ali se pojavljuju ptičice spremne pomoći.

Svi su se okrenuli kada je Pepeljuga ušla u dvor. Kraljević je samo nju gledao i samo s njom plesao. Maćeha je smislila plan te je kraljeviću stavila otrov u piće i kraljević je pao u nesvijest. Svi su se okupili oko kraljevića, a maćeha je okrivila Pepeljugu da je otrovala kraljevića i naziva ju vješticom. Pepeljuga brzo odlazi s bala i govori da neće ići treću večer na svečanost, ali su ptičica odgovara od toga.

Treću večer svečanosti kraljević naredi slugama da namažu stepenice katranom. Kralj mu govori kako je ona vještica, ali kraljević ne sluša i govori da bi odletjela da je vještica te da će se oženiti njome kojeg god podrijetla bila.

Kada je Pepeljuga ušla u dvoranu svi su je gledali u čudu i kralj naredi da ju se privede, ali Jojo i Kroki bacaju dimnu bombu u dvoranu i pobjegnu s Pepeljugom. Pepeljuga bježi preko stepenica te joj jedna cipelica zapne i ostane. Kraljević nađe cipelicu i odluči da će idući dan pretražiti cijelo kraljevstvo dok ne nađe djevojku kojoj pripada cipelica.

Treća večer bala u bajci prolazi slično, Pepeljuga doziva ptičicu kada su svi već otišli na svečanost. Ptičica joj daje najljepšu haljinu do sad i Pepeljuga odlazi na bal. Na balu kraljević je gledao samo nju i plesao samo s njom. Kada je Pepeljuga krenu kući kraljević pođe za njom, ali ju ne stigne te naredi slugama da premažu stepenice smolom. Pepeljugi cipelica zapne za smolu i ostane. Kraljević pronalazi cipelicu od zlata i drugo jutro odlazi Pepeljuginu ocu i kaže da će se oženiti djevojkom kojoj pripada cipelica.

Došavši u Pepeljuginu kući obje su se sestre obradovale i ponadale da će one biti te koje će se udati za kraljevića. No, prvoj sestri cipelica nije odgovarala, nožni palac nije mogao ući u cipelicu. Maćeha joj kaže da odreže nožni prst jer kada bude kraljevna neće morati hodati. Djevojka tako i napravi te joj noga uđe u cipelicu, kraljević ju uzme kao zaručnicu i odjašu na konju. Na putu prema kraljevstvu prođu pored groba Pepeljugine majke gdje je na ljeskovom drvetu sjedila ptičica i kaže kraljeviću da djevojci curi krv iz cipelice. Kraljević se vrati s djevojkom u kući i kaže da to nije prava djevojka. Druga sestra proba cipelicu, ali joj također, bijaše premalena, peta joj je bila prevelika. Maćeha joj kaže da odreže petu jer kada bude kraljevna neće morati hodati. Djevojka tako i napravi te ju kraljević uzme i odjašu na konju. Kada su prolazili pored groba, ptičica se opet oglasi i kaže kraljeviću da djevojci curi krv iz cipelice. Kraljević vrati djevojku kući i kaže da to nije prava te upita imaju li još kćeri. Otac odgovara da ima još Pepeljuga, ali da ona sigurno ne može biti kraljevna. Kraljević inzistira da i ona proba cipelicu. Pepeljuga opere ruke i lice prije nego što dođe pred kraljevića i pokloni mu se. Izvadi svoju nogu iz drvene cipelice i stavi ju u zlatnu. Cipelica je pripadala

Pepeljugi. Kraljević ju tada prepozna i sav sretan ju stavi na konja i odjaše. Kada su prolazili pored groba golubice se oglase i kaže da je to prava zaručnica. Na svadbu su bile pozvane i maćeha i kćeri, ali kada su ulazile u crkvu golubice svakoj sestri iskopaju po oko, a kada su izlazili iz crkve golubice iskopavaju svakoj po drugo oko.

U crtanom filmu kraj nema tako oštar kraj, nakon što su se vratili sa svečanosti maćeha zaključa Pepeljugu u golubinjak, kako Pepeljuga ne bi bila u kući kada kraljević dođe provjeriti čija je cipelica. Idući dan kraljević dolazi na vrata kuće gdje su stanovale maćeha, sestre i Pepeljuga. Dvije sestre izađu pred vrata i pokažu svoje noge. Kraljević se zaprepasti i kaže da je pogriješio kuću. Maćeha ga razuvjerava od toga i govori mu da je jedna od njenih kćeri. Kraljević pita ima li maćeha još koju kćer, a ona govori da nema. Ptičica dolazi do kraljevića i govori mu da je djevojka u golubinjaku. Kraljević odlazi do golubinjaka gdje Jojo i Kroki otvaraju golubinjak i Pepeljuga izlazi van. Kraljević joj stavlja cipelicu na nogu i ona savršeno pristaje. Kraljević poljubi Pepeljugu te se na zimu vjenčaju.

4.2. Snjeguljica

Radnja bajke započinje usred zime, kraljica je sjedila pokraj prozora i šivala. Kraljica se ubode na prst i kap krv padne na bijeli snijeg. Kraljicu je to jako dojmilo te poželi kćer bijelu kao snijeg, rumenu kao krv i kosu crnu kao okvir od prozora. Kraljica rodi kćer i nazove ju Snjeguljica. Ubrzo nakon kraljica umre, a kralj se nakon godinu dana oženi novom ženom. Nova žena je imala čarobno ogledalo pred kojim bi stajala i pitala ga tko je najljepši na svijetu. Ogledalo bi uvijek odgovaralo ona i žena bi bila sretna. Međutim, Snjeguljica je odrastala i svaki danom postajala sve ljepša i ljepša. Jednog dana kada je nova žena pitala ogledalo tko je najljepši, ogledalo je odgovorilo Snjeguljica. Kraljica na to pobjesni i naredi lovcu da odvede Snjeguljicu u šumu i ubije ju. Kao dokaz, lovac je morao donijeti Snjeguljičina jetra i pluća. Kada su došli u šumu i lovac zamahne nožem, Snjeguljica zaplače i krene ga moliti da ju ne ubije. Lovac se smiluje, jer je bilo toliko lijepa i pusti ju. Lovac ubije divlju svinju i odnese kraljici kao dokaz.

Jojo i Kroki slijeću u crtani film u bajku, gdje Snjeguljica sjedi na kamenu i broji cvjetove. S leđa joj prilazi lovac s nožem. Snjeguljica se okreće i ugleda ga te se lovac kreće ispričavati. Objašnjava joj da mu je Snjeguljičina maćeha naredila da ju ubije. Sažalijeva se nad njom i pušta ju da ode. Umjesto njenog srca koje je trebao donijeti kao dokaz, lovac ubija divljeg vepra.

Snjeguljica je bježala kroz šumu s Jojom i Krokijem te im objašnjava kako je sve počelo, sa smrti njene majke i ponovnom ženidbom njena oca. Snjeguljica, Jojo i Kroki bježe kroz šumu, dok kraljević dolazi kod maćeha isprobiti Snjeguljičinu ruku. Naziva ju najljepšom ženom u kraljevstvu, ali maćeha mu govori kako je Snjeguljica umrla. Lovac zaustavlja kraljevića na izlazu iz dvorca te mu saopćava da je Snjeguljica još uvijek živa. Kraljević i lovac se bace u potragu za Snjeguljicom, a maćeha saznaje da je Snjeguljica još živa kada pita ogledalo tko je najljepša žena.

Bježeći kroz šumu Snjeguljica, Jojo i Kroki nailaze na kućicu. Odluče ući unutra i nalaze stol pun hrane i odluče prezalogajiti. Nakon jela prilegnu svatko na jedan krevetić.

U to dolaze patuljci i bude ih iz sna. Snjeguljica im objašnjava što se dogodilo i pita ih smiju li ostati kod njih neko vrijeme, na što patuljci pristaju. Snjeguljica čuva kuću i kuha im dok oni rade u rudniku.

U bajci je prilično slično, Snjeguljica bježi kroz šumu i nailazi na malu kućicu. Kada uđe unutra ugleda sedam malih tanjurića na stolu i sedam malih krevetića. Kako je bila gladna i žedna iz svakog tanjurića uzme po zalogaj, a iz svakog vrča po kap vina. Kada se najela i napila legne u krevetić i zaspe.

Kada su se patuljci vratili iz rudnika opaze da im je netko bio u kući i nađu Snjeguljicu kako leži i spava dubokim snom. Pustili su je da spava, a kada se probudila i ugledala ih, uplaši se. Patuljci su bili ljubazni prema Snjeguljici te im ona prepriča što se dogodilo, a oni joj ponude mjesto u njihovoj kućici. Ona će spremati, kuhati i paziti na kuću dok su oni u rudniku. Upozorili su ju da se pazi maćeha.

Kada je maćeha saznala da je Snjeguljica još uvijek živa odluči ju sama ubiti te se maskira u staricu i pođe preko sedam brežuljaka do kućice gdje je Snjeguljica bila i pokuca joj na vrata. Snjeguljica proviri kroz prozor, a starica joj nudi lijepe robe. Snjeguljica zaključuje kako je žena čestita i da ju smije pustiti u kuću. Starica joj ponudi pojas i ponudi da joj ga ona stavi. Snjeguljica na to pristane bez ijedne sumnje. Starica joj stavi pojas i stegne ju toliko da Snjeguljica padne na pod. Starica pobjegne iz kuće. Kada su se patuljci vratili kući nađu Snjeguljicu kako leži na podu te ju dignu i razrežu pojas. Snjeguljica prodiše i ispriča im što se dogodilo. Patuljci zaključuju da je to bila maćeha i upozore ju da pazi koga pušta u kuću.

U crtanom filmu lovac i kraljević i dalje traže Snjeguljicu, a patuljci, Jojo i Kroki se vraćaju iz rudnika i pronalaze Snjeguljicu kako leži vani na podu. Razrežu joj steznic te kada Snjeguljica progleda upitaju ju što se dogodilo. Ne prikazuje se što se dogodilo nego im Snjeguljica prepričava. Govori kako joj je starica dala steznic koji kada ga je Snjeguljica obukla sam od sebe se stegnuo i ona se srušila na pod kada je izgubila dah. Jojo i Kroki zaključuju da je to ukleti steznic kojeg joj je dala maćeha prerusena u staricu. Patuljci zamole Joju i Krokija da ostanu sa Snjeguljicom kod kuće dok su oni u rudniku.

Idući dan, u bajci, maćeha saznaje da je Snjeguljica još uvijek živa i ponovo se upućuje preko sedam brežuljaka do kućice gdje je Snjeguljica bila. Pokuca na vrata, a Snjeguljica joj reče da ne smije nikoga pustiti unutra. Starica joj ponudi češalj koji se sviđa Snjeguljici te ju pusti u kuću. Kao i prvi put, ponudi da ju počešlja, a Snjeguljica naivna pristane. Kada ju je starica počešljala otrov proradi i Snjeguljica padne na pod. Starica pobjegne s mišlju da je ovaj put uspjela.

U Simsali, kada maćeha saznaje da je Snjeguljica i dalje živa skuje drugi plan. Snjeguljica vidje kroz prozor staricu kako gura kolica i pati se te joj ponudi pomoć. Starica joj za zahvali da češalj i ogledalo. Jojo i Kroki nisu gledali, a Snjeguljica se počešlja. Kako je stavila češalj u kosu tako je otrov počeo djelovati i Snjeguljica padne. Jojo i Kroki izlete iz kuće i izvade joj češalj iz kose. Patuljci se vraćaju kući iz rudnika te saznaju što se dogodilo. Dogovore se da će sutra i jedan patuljak ostati s Jojom i Krokijem čuvati Snjeguljicu.

U bajci maćeha saznaje da Snjeguljica i dalje živa te se toliko naljuti da smisli najgori plan. Napravi otrovnu jabuku i opet ode do Snjeguljice. Kada je pokucala na vrata i ponudila joj jabuku, Snjeguljica odlučno kaže da je ne smije pustiti unutra. Starica krene navaljivati, ali Snjeguljica se ne da. Na kraju starica kaže da će ona probati jabuku da se Snjeguljica uvjeri da nije otrovna te pojede crveni dio jabuke koji nije bio otrovan, a bijeli, koji je bio otrovan, ostavi Snjeguljici. Snjeguljica vidje da starici ništa nije bilo te uzme jabuku, zagriže ju i padne mrtva na pod. Kraljica dođe u dvor i upita ogledalo tko je najljepši na svijetu. Kada se uvjerila da je ona, smiri se.

U crtanom filmu kraljičin treći pokušaj je sličan kao u bajci. Starica dolazi na prozor Snjeguljici, ali u crtanom filmu Snjeguljica pomaže starici tako što joj govori upute kako izaći iz šume, a starica joj kao zahvalu nudi jabuku koju Snjeguljica prima bez zadržke. Kroki, kao crv, proba jabuku, jer njemu ne može biti ništa od otrova. Krokiju ne bude ništa pa ju da Snjeguljici. Snjeguljica zagriže drugu polovice i padne mrtva.

Tri dana su patuljci oplakivali umrlu Snjeguljicu u bajci, a kada su je trebali sahraniti nisu imali srca te ju polože u stakleni lijes i stave lijes na brdo, da ju svi mogu vidjeti. Jednog dana naiđe kraljević i zatraži od patuljaka da mu daju lijes, oni se premišljahu, ali mu ipak poklone lijes i Snjeguljicu. Kada su kraljevićeve sluge nosile lijes na ramenima, spotaknu se, lijes se zatrese te Snjeguljici ispadne zalogaj jabuke koji joj je zapeo u grlu i ona otvori oči. Kraljević ju pogleda i kaže joj da pođe s njim na dvor, a ona pristane. Na njihovu svadbu biva pozvana i maćeha. Kada je ušla u dvoranu donesu joj usijane željezne papuče u kojima je morala plesati dok nije umrla.

Lovac i kraljević, u crtanom filmu, nailaze na Snjeguljicu položenu u lijes. Kraljević, kao i u bajci, zamoli patuljke da mu daju Snjeguljicu, a što patuljci pristanu. Sluge kraljevića stave Snjeguljicu u kola. Kada su se vozili, pređu preko grane i Snjeguljici ispade zalogaj jabuke iz usta koji joj se zagrcnuo i Snjeguljica oživi. Maćeha to vidje u ogledalu i razbije ga te umre od zavisti, a Snjeguljica i kraljević odu u kraljevstvo i prirede svadbu.

4.3. Trnoružica

U bajku nas uvode kralj i kraljica koji silno žele dijete, ali im se želja nije ispunila. Jednog dana iz kade iskoči žaba i kaže kraljici da će joj se ispuniti želja prije nego što prođe godina dana te da će roditi kćer.

Kraljica stvarno rodi kćer, a kralj priredi veliku svečanost i pozove sve prijatelje, rođake i znance. Pozvao je i gatalice, ali je imao dvanaest zlatnih tanjurića, a njih trinaest. Pred kraj svečanosti svaka gatalica je podarila djetetu nešto. Kada je njih jedanaest izreko svoje darove, dođe trinaesta i htjede se osvetiti što nije bila pozvana. Ona prorekne dijete da će se s petnaest godina ubosti na vreteno i umrijeti. Na svu sreću, ostala je još jedna gatalica, ali ona nije mogla poništiti kletvu pa ju samo smanji. Kaže da će dijete usnuti stogodišnjim snom. Nakon toga kralj naredi da se sva vretena u državi spale. No, proroštvo se ipak ispunilo i djevojka se ubode na vreteno od starice koja je prela kada je napunila petnaest godina. I djevojka zaspe dubokim snom.

Jojo i Kroki uskaču u već usnulo kraljevstvo i time započinje crtani film. Njih dvojica istražuju što se dogodilo te imaju mnoge teorije. Kada su istražili cijelo kraljevstvo i vidjeli da su svi začarani, dolaze tri ptičice pjevajući. Ptičice im govore što se dogodilo. Jojo i Kroki otrče prema tornju gdje je ležala Trnoružica i spaze da se ubola na vreteno. Ptičice im, također, govore da nađu vilu Bianku. Jojo i Kroki odlaze u šumu gdje susreću kraljevića kako sjedi na grani drveta i pjeva o uspavanoj ljepotici. Oni kažu kraljeviću da Uspavana ljepotica zapravo postoji te se svi zajedno upućuju prema vili Bianki, koja jedina zna kako maknuti kletvu. Dolaze do slapa gdje ugledaju zlu vilu kako na vretencu leti do kraljevstva, da provjeri jesu li svi još u snu, a Jojo, Kroki i kraljević se probijaju kroz slap u tajanstvenu kućicu. Tu pronalaze uplakanu sovu koja se predstavlja kao vila Bianka te im priča kako ju je zla Gorgona pretvorila u sovu. Kraljević pušta Bianku van iz kaveza. Bianka im priča priču o Trnoružici i kako je sve započelo. Kada se rodilo dijete svi su bili pozvani na svečanost, osim zle Gorgone, koja je upala na svečanost i proklela Trnoružicu da će se sa sedamnaest godina ubosti na vreteno i umrijeti. Vila Bianka nije mogla ukinuti kletvu, ali ju je smanjila, kao u bajci, da svi zaspu stogodišnjim snom. Razlika između bajke i crtanog filma je ta što se u bajci Trnoružica slučajno ubola na vreteno, a u crtanom filmu je zla Gorgona uzela Trnoružicinu ruku i nabola ju na vreteno kada je Trnoružica istraživala toranj. Bianka govori kako kletvu može ukinuti samo beskrajna ljubav nekog kraljevića. Jojo i Kroki joj dodaju

čarobni plašt s kojim Bianka skida kletvu sa sebe i postaje vila ponovo. Svi zajedno pođu u kraljevstvo.

Također, u bajci, kraljević, jedan od mnogih kroz godine, dođe u zemlju gdje spava Trnoružica. Mnogi nisu uspjeli prijeći trnovitu živicu, ali odlučan kraljević bez straha krene. Sto godina je prošlo od kletve i kada je kraljević prišao živici bijahu to lijepi cvjetovi te se razmaknuše i kraljević prođe u dvorac. U dvorcu nađe sve usnulo, sluge, životinje, biljke te se uputi prema tornju i nađe Trnoružicu kako spava. Dođe do Trnoružice, sagne se i poljubi ju. Trnoružica se probudi iz sna i pogleda ga. Tada se cijelo kraljevstvo probudi iz dugogodišnjeg sna. I svi su živjeli sretno do kraja života.

U crtanom filmu, Jojo, Kroki, kraljević i vila Bianka dolaze do prepreke, začarane rijeke u kojoj je trnje. Kraljeviću treba hrabrost da prepliva rijeku. Vila Bianka kaže da ako je kraljevićeva ljubav dovoljno jaka trnje iz rijeke će se razmaknuti i moći će nesmetano preplivati rijeku i doći do Trnoružice. Kraljević odlučno skoči u vodi i trnje se razmakne te cijelo kraljevstvo se ponovo probudi i oživi, ali tu preprekama nije kraj. Pojavljuje se zla Gorgona na vretencu i smišlja novi plan. Dolazi u dvorac i napada kraljevića koji ju s mačem pokušava ubiti. Jojo i Kroki se ubacuju u borbu i uhvate vretence za krilo. Kraljević odlazi do tornja kod Trnoružice s vilom Biankom gdje ih susreće zla Gorgona. Ona je stvorila još jedno vretence da napada Joju i Krokija, ali kraljević je na vrijeme poljubio Trnoružicu i time ukinuo kletvu. Vretenca padnu mrtva, a vila Bianka pretvori Gorgonu u sovu i zaključa ju u kavez. Trnoružica se probudi iz sna i ugleda kraljevića. Vila joj govori da je spavala mnogo godina, što uplaši Trnoružicu, ali kada se pogleda u ogledalo shvati da je još mlada. U to ju dozivaju roditelji, prijatelji i rodbina da reže rođendansku tortu. Svi zajedno odlaze na slavlje.

4.4.Vuk i sedam kozlića

Bajka i ekranizacija Simsale Grimm Vuka i sedam kozlića je dosta slična, ali ima nekoliko dodanih pojmova i motiva koji nisu povezani uz bajku.

Bajka započinje upoznavanjem "obitelji", koze i njenih sedam kozlića. Jednog dana koza je odlučila otići u šumu po hrane te reče malim kozlićima da se čuvaju vuka. Upozori ih da se vuk često zna pretvarati, ali da će ga prepoznati po oporu glasu i crnim šapama.

Početak započinje ipak malo drugačije u crtanom filmu. Crtić započinje slijetanjem Joje i Krokija u dvorište gdje su se igrali kozlići, a koza ih je čuvala. Koza poziva Joju i Krokija na večeru, a oni pristaju. Kada su ulazili u kuću jednog kozlića je omeo leptir i kozlić krene za njim. Sa strane je vrebao vuk i promatrao kozlića. Jojo je brojao kozliće i shvatio da jednog nema te brzo otrčao naći ga. Došao je u pravi čas da spasi kozlića od vuka, koji je krenuo pojesti kozlića. Vuk napadne i Joju, ali ga mama koza ubode rogom u stražnjicu i vuk pobjegne.

Za večerom Kroki primjećuje da koza priprema uravnoteženu zdravu hranu s puno zelenila za svoje kozliće.

Crtani film pokazuje stranu priče koju priča vuk. Prikazuje kako vuk ima ženu vučicu i dijete mladog vuka. Vučica pomaže vuku izliječiti stražnjicu. Vuk govori kako će ubiti kozliće, a mladi sin vuk ga zaustavlja i poziva se na Društvo za zaštitu životinja i kaže kako su grabežljivci poput njegova oca razlog zašto nedužne životinje poput kozlića dolaze na listu ugroženih životinja, što vuk ismijava i govori kako mora prehraniti obitelj. Mladi vuk mu na to odgovara da je vegetarijanska hrana puno jeftinija i zdravija te da od povrća ne smrdi iz usta, što vuka i vučicu samo nasmije. Vučica mu govori da ih samo sramoti i da ode pomoći ocu te njih dvojica izlaze iz kuće.

U kući koze Kroki uči kozliće zbrajati i množiti, ali im to baš i ne ide. Jojo ih zabavlja, što ljuti Krokija. Najmlađi kozlić jedini odgovara točno na pitanje iz matematike, a Kroki ga pohvaljuje.

Koza odlazi na tržnicu i upozorava kozliće da nikome ne otvaraju vrata, a pogotovo ne vuku. Kozlići uče pisati dok ih vuk promatra iz daleka. Jojo odluči da je vrijeme za pauzu od učenja i krenu zabavljati kozliće tako što pleše i pjeva.

Kroz pjesmu se čuje glasno kucanje na vrata što učini da se svi smire i uplaše. Mladi kozlić poželi otvoriti vrata, ali ga Kroki zaustavi. Kozlići upitaju tko kuca, a vuk im odgovara mamica. Kozlići ne povjeruju te ga otjeraju govoreći da ih ne može prevariti.

U bajci prvi susret s vukom prolazi malo detaljnije. Vuk pokuca na vrata govoreći da je on njihova mama i da im je svašta nešto donijela, ali kozlići ne povjeruju te mu kažu da njihova mama ima mio glas, a ne opor kao on. Nakon toga vuk ode kupiti kedu te ju proguta da mu glas zvuči nježnije.

Dolazi opet kucati na vrata kozlicima, ali je ovaj put stavio šapu na prozor. Kozlići su to primijetili te mu odvrata da njihova mama nema crne šape kao on. Vuk ode k pekaru i zamoli ga da mu namaže šapu tijestom, a potom odlazi mlinaru da mu pobijeli šapu. Mlinar se promišljao jer mu je vuk bio sumnjiv, ali mu vuk zaprijeti i mlinar ipak zabijeli vučju šapu.

Nakon što se kozlići prvi put susretnu s vučjim kucanjem, u crtanom filmu, vuk odlazi kući vučici i žali joj se da su ga prepoznali i shvaća da je to zbog glasa, na što mu vučica predlaže da proguta kedu, da će to učiniti njegov glas tanjim. Vuk uzme kedu od sina vuka, koji je učio, i proguta ju. Oblači haljinu te ponovo odlazi prema kozlicima.

Dok Kroki pokušava naučiti nešto kozlice, oni se zabavljaju i ismijavaju ga. Dok su zviždali začulo se kucanje na vratima. Kozlići se uplaše, a Jojo ode na prozor i vidi da vukova crna šapa stoji na prozoru te odgovaraju vuku da mu ne vjeruju da je on njihova mama. Vuk poražen odlazi kući vučici, a ona ga grdi kako nemaju što za jesti. Dok je ismijavala sina zbog vegetarijanske hrane sjeti se da ima brašna u smočnici i predlaže vuku da pobijeli šape.

Jojo i Kroki odlaze po lovca u šumu, a kozlići ostaju sami te su upozoreni da se paze vuka i da ne otvaraju nikome osim mami. Vuk ponovo dolazi na vrata kozlicima i kuca. Ovaj put pojeo je kedu i stavio je pobijeljenu šapu na prozor. Kada je pokucao na vrata kozlići nisu vjerovali da je to njihova mama, ali vuk im govoraše da je mama i da je donijela slatkiša te najmanji kozlić popusti i otvori vrata. Vuk nasilno uđe u kući i krene ih loviti. Kozlići se razbježaše po kući, a ono najmanje se sakrije u zidni sat.

Jojo i Kroki se vraćaju i nailaze kuću u neredu, a nigdje kozlića. Ubrzo nakon toga dolazi i mama koza te čim je ugledala praznu kuću krene plakati. Najmlađi kozlić iskače iz sata i skače mami u zagrljaj. Jojo i Kroki govore da su ostali možda još uvijek živi, ako ih je vuk gutao žive. Krenu u potragu za vukom i nailaze na mladog vuka. Najmlađi kozlić odmah nasrne i krene ga optuživati da je ubojica, a mladi vuk brani oca i kaže da su neki vukovi

vegetarijanci. Mladi vuk ih odvodi do vuka koji spava pored vode. Kroki se popne na njega i razreže ga škarama i kozlići iskoče van jedan po jedan. Mladi vuk govori kako njegov tata treba prestati proganjati kozliće i treba postati vegetarijanac. Kroki smišlja plan kako da nadomjesti težinu u vučjem stomaku dok spava. Donose kamenje i vuku napune stomak, a mladi vuk im pomaže. Vuk se budi i pužući odlazi do rijeke da se napije vode. Kako se sagnuo nad rijeku, stomak ga pretegne i vuk upadne u rijeku. Sa strane je stajala vučica i primijeti da vuka nosi rijeka pa skoči u vodu pomoći mu, ali ne uspijeva te ih oboje rijeka ponese. Mladi vuk stoji na obali i gleda to te im nudi pomoć jedino ako obećaju da više neće jesti meso, na što vuk i vučica pristaju. Mladi vuk otrči po granu te ih spasi oboje.

Također, u bajci, kraj priče je malo drugačiji nego u crtanom filmu. Nakon što je vuk zabijelio svoje šape odlazi još jednom kucati na vrata kozlićima. Kozlići nisu htjeli povjerovati te mu govore da pokaže šapu da se uvjere. Vuk stavlja svoju bijelu šapu na prozor te kozlići povjeruju da je to njihova mama i otvore vrata. Vuk uđe u kuću, a kozlići krenu bježati i skrivati se. Jedan pod stol, drugi u postelju, treći u peć, četvrti u kuhinju, peti u ormar, šesti pod umivaonik, a sedmi u zidni sat. Vuk ih ipak pronađe i pojede, sve osim najmanjeg koji se sakrio u zidni sat. Nakon što ih je vuk pojeo, ode i legne pod stablo da odmori pa zaspe.

Kada se koza vratila iz šume ugleda praznu, razbijenu kuću bez kozlića te se zaprepasti. Dozivala je svoje kozliće, ali nitko se nije javljao. Kad odjednom, najmanji kozlić iskoči iz sata i dotrči kozi i ispriča joj što se dogodilo. Koza i kozlić izađu van, a na livadi ugleda vuka kako spava. Kada je prišla bliže vidi da se u truhu nešto mrda pa pomisli da su njeni kozlići možda još uvijek živi. Najmlađi kozlić brzo otrči po škare, iglu i konac. Koza razreže vuka i kozlići iskoče van. Koza im na to reče da donese kamenja da napune vučji truh dok spava. Kozlići tako i naprave, donesu kamenja, a koza brzo vuku zašije truh. Kada se vuk probudio, ožedni pa ustane da se napije vode. Primijeti da mu je u truhu teško od kamenja te krene prema studencu da popije vode. Nagne se nad studenac, a teški ga truh potegne i vuk upadne u studenac i utopi se. Kozlići se skupe oko studenca i zapjevaju.

Kraj u bajci, kao i ostalim Grimmovim bajkama, ima okrutan kraj te nije opisan na način primjeren djeci.

4.5. Ivica i Marica

Ivica i Marica su brat i sestra koji su živjeli u siromašnoj kući s ocem i maćehom. U zemlji zavladała velika skupoća, a otac drvosječa ne uspije nabaviti ni kruha. Dok je jedne večeri ležao u krevetu, pokušavao je smisliti način da prehrani obitelj. Upita ženu što učiniti, a ona mu predloži da odvedu djecu u najgušću šumu, nalože vatru, ostave im komadić kruha i odu te ostave djecu same u šumi jer neće znati sami naći put kući. Otac se tome usprotivi, ali žena je toliko navaljivala da je otac na kraju pristao na to. Ivica i Marica od gladi nisu mogli zaspati pa su čuli što su otac i maćeha razgovarali. Ivica utješi Maricu da će sve biti u redu i da će se on pobrinuti da se vrate kući. Kada su otac i maćeha zaspali Ivica se iskrade iz kuće. Šljunak je svjetlucao ispred kuće pod mjesecinom pa Ivica nakupi što je više mogao kamenčića u džep i vrati se spavati.

Kao i u svakom crtanom filmu Simsale Grimm, glavni junaci Jojo i Kroki slijeću u priču. Ovaj puta slijeću pred kuću Ivica i Marice. Ivica, Marica i obitelj su taman ručali. Djeca su bila gladna, ali se maćeha dere na njih jer ni oni nemaju ništa za jest te se okreće ocu i govori mu da mora naći posao i prehraniti obitelj, na što otac odgovara ako nađe posao da ga dugo neće biti, ali maćeha ne odustaje dok se otac ne spremi na put. Otac se pozdravlja i odlazi. Maćeha smišlja podli plan, a Jojo i Kroki sve čuju te Jojo skuplja kamenčiće u Krokijev šesir. Govori Ivici i Marici da uzmu košare jer idu svi zajedno u šumu. Jojo i Kroki išli su nekoliko koraka iza maćeha s djecom i pratili ih. Nakon nekog vremena su ih izgubili, ali kada je pala noć vide neki dim te ga odluče slijediti. Kada su prišli bliže nađu Ivicu i Maricu kako spavaju pored vatre. Kada su se Ivica i Marica probudili uplaše se jer ne znaju put kući. Jojo i Kroki im prilaze i upoznaju se. Pokazuju im put kući koji su napravili od kamenčića. Dok su ih pratili, Jojo i Kroki su bacali kamenčiće za sobom koje je Jojo sakupio. Ivica i Marica su pratili kamenčiće i nađu put kući pa zahvale Joji i Krokiju. Kada su pokucali na vrata, maćeha se zaprepasti kako su uspjeli naći put kući, ali odglumi da se zabrinula, što Jojo i Kroki ne povjerovaše.

Najveća razlika u početku priče između crtanog i bajke je ta da je Ivica u bajci skupljao kamenčiće, a ne Jojo, kao u crtanom filmu. Također, u bajci, ujutro svi odlaze u šumu - otac, maćeha, Ivica i Marica. Maćeha daje Ivici i Marici svakom po komadić kruha te im kaže da im je to za ručak, da više neće dobiti. Na putu do šume Ivica je stalno zastajkivao i ogledavao se iza sebe. Ocu nije bilo jasno što Ivica radi te ga priupita, na što Ivica odgovori da gleda za svojom maćkom. Maćeha ga opomene za to i kaže mu da nastavi hodati. Ivica nije gledao za

mačkom, nego je svaki put bacio po jedan kamenčić iza sebe i tako stvorio put kako bi se on i Marica poslije mogli vratiti kući.

Kada su došli u šumu otac naloži vatru, a Ivica i Marica nakupe suharaka kako im otac reče. Kada su nakupili suharaka, maćeha im kaže da legnu pored vatre, a ona i otac idu u šumu nasjeći drva. Kada nasijeku dovoljno drva doći će po njih. Ivica i Marica su sjeli pored vatre i pojeli svoj komadić kruha. Slušali su, što mišljahu da je očeva sjekira, kako otac sječe drva i mislili su da je otac u blizini. No, to ne bijaše sjekira, već grana koju je otac zavezao za drvo. Kada su im se od umora sklopile oči, oni zaspu pored vatre.

Probude se kada je već bila tamna noć te se Marica uplaši kako će sada izaći iz šume. Ivica ju smiri govoreći da sačekaju još malo, dok ne izađe mjesec. Kada je mjesec izašao, osvijetli kamenčiće koje je Ivica bacao iza sebe te tako osvijetli put do kuće. Maćeha se naljuti na njih pa im slaže da se zabrinula da se više neće vratiti kući. Otac im se obradovao, jer ga je pekla savjest što ih je tako nezaštićene ostavio same u šumi.

Nedugo zatim maćeha se naljuti što joj plan nije uspio. Krene opet prigovarati ocu kako nemaju kruha i da se moraju riješiti djece. Otac ju pokuša razuvjeriti, ali bezuspješno. Nakon maćehinog nagovaranja, otac opet pristane da ostave djecu u šumi, ali Ivica i Marica opet čuju sve što je maćeha govorila. Kada su zaspali Ivica krene izaći van, da nakupi kamenja, ali maćeha je zaključala vrata te Ivica nije mogao van. Marica se uplaši, ali Ivica ju tješi da će ipak naći neko rješenje.

Ujutro maćeha budi djecu da idu u šumu i daje im mali komadić kruha, manji od prošloga. Putem do šume Ivica bi zastajkivao i gledao iza sebe. Otac bi ga upitao što radi, a Ivica bi rekao da gleda za golubicom. No, Ivica nije gledao za golubicom, nego je bacao mrvice kruha za sobom, kako bi napravio put do kuće. Kada su došli u duboku šumu, gdje Ivica i Marica nikad prije nisu bili, nalože vatru i ostave djecu da sjede. Obećaju da će se vratiti kada nasijeku dovoljno drva. Oko podne, Ivica i Marica pojedu svoj komadić kruha i zaspu pored vatre.

Iduće jutro, Jojo i Kroki, glavni junaci crtanog filma, bude se kada maćeha polazi u šumu s Ivicom i Maricom. Ivica i Marica prepoznaju Joju i Krokija i obraduju se, ali im oni pokazuju da nemaju kamenčića. Na to Ivica kaže da imaju kruha i krene bacati mrvice po putu, ali ih ptice i divlji vepar pojedu. Jojo pokuša obraniti mrvice, ali bezuspješno. Kako su Jojo i Kroki hodali nekoliko koraka iza maćeha, Ivica i Marice izgube ih. Hodajući kroz šumu naidu na

vatru te pomisle kako su djeca tamo pa odluče vidjeti. Stvarno, kao i prošle večeri, Ivica i Marica su ležali pored vatre i spavali. Kada su došli Ivica i Marica se bude uplašeni. Jojo i Kroki ispričaju što se dogodilo s mrvicama, ali ih tješe da će ipak naći neko rješenje.

Ivica i Marica se bude, u bajci, nakon nekog vremena, sami. Nitko nije došao po njih. Ivica utješi Maricu, koja se uplašila, i kaže da moraju pričekati mjesec, kada izađe pokazat će mrvice i put do kuće. Ali, kada je mjesec izašao nije bilo mrvica. Pojele su ih ptice. Ivica je bio siguran da će naći neki drugi put.

Šetali su Ivica i Marica cijelu noć i cijeli dan kroz šumu, ali nisu našli izlaz. Bili su gladni i umorni pa legnu pod neko drvo da odmore. Iduće jutro se bude i nastave svoj put. Nailaze na ptičicu koja im otpjeva lijepu pjesmicu te Ivica i Marica pođu za njom. Ptičica sleti na krov kuće koja je sagrađena od kruha i slatkiša. Ivica i Marica navale na hranu, jer su bili toliko gladni. U to se čuje glas iz kuće, ali djeca samo nastave jesti. Ivica je jeo krov kuće, tj. kruh, a Marica slatkiše. Kako je Marica otkinula cijelo okno, izađe starica sa štapom. Ivica i Marica se uplaše, ali ih starica pozove k sebi u kuću. Starica, koja zapravo bijaše vještica, da Ivica i Marica najbolje hrane, a zatim im namjesti krevetiće za spavanje.

U crtanom filmu, Jojo i Kroki vode Ivicu i Maricu kroz šumu te nailaze na kuću od slatkiša. Tamo čuju kako unutra netko pjeva pa se uplaše. Jojo i Kroki se sakriju, a Ivica i Marica ostanu pred vratima kuće iz koje izlaze starica i nudi im da ostanu kod nje. Ivica i Marica pristanu jer su bili gladni i umorni. Jojo i Krokiju je to sumnjivo jer starica izgleda kao vještica te odluče provjeriti. Starica stavi djecu na spavanje pa izleti na metli kroz prozor. Jojo i Kroki brzo uđu unutra i pokušaju probuditi Ivicu i Maricu, ali se vještica brzo vratila. Vještica pretvori Krokiju u slugu i zaveže ga za kuću. Jojo dolaze i pokušava ga osloboditi, a vještica je uhvatila Ivicu za ruku i odvuče ga u kavez. Marica ju pokušava odvratiti od toga, ali ne uspijeva. Tada vještica odvlači Maricu u kuću. Kroki razmišlja kako da pomogne Ivici te ponudi pomoć vještici, da joj nacijepa drva, ali vještica se samo na to nasmije i čarolijom nacijepa drva.

Dok su Ivica i Marica još spavali slatkim snom, u bajci, vještica uzme Ivicu za ruku i odvuče ga u staju i zaključa. Odlučila je hraniti Ivicu dok ne bude debeo i sladak, a kada bude debeo i sladak, skuhat će ga i pojesti.

Ivica je smislio mudri plan te bi joj svaki puta, kada bi vještica došla provjeriti je li se Ivica udebljao, pružio kost. Nakon četiri tjedna vještica opet provjeriti je li se Ivica udebljao,

napipavajući mu prst, a kada je osjetila da nije, naljuti se i odluči ga ipak skuhati, jer nije više mogla čekati. Naredi Marici da mora pristaviti lonac u kojem će skuhati Ivicu.

Vještica naložila vatru u krušnoj peći te gurne Maricu da provjeri je li se vatra dobro ugrijala za kruh. Vještičin plan je bio da Marica uđe provjeriti vatru, a ona bi ju zatvorila u peć i skuhala. Marica je shvatila što vještica namjerava te ju upita kako se to radi, jer ona ne zna. Vještica zavuče glavu u peć, a Marica ju gurne unutra i zaključa peć. Marica otrči osloboditi Ivicu puna veselja i sreće.

Ivica i Marica uđu u vještičinu kuću, a kuća puna bisera i dragog kamenja. Oboje natrpaju što su više mogli u džepove da ponese kući pa krenu na put.

Radnja crtanog filma prati bajku pa vještica kuha večeru za Ivicu. Želi ga nahraniti da bude što deblji, da bude što slasniji. U međuvremenu, Kroki smišlja plan i govori vještici kako miriše med te da kao njen sluga želi joj ga donijeti. Ona ga odvezuje i s njim odlazi u šumu. Kroki se popne na stablo i dodaje vještici med.

Kod kuće vještica provjerava je li se Ivica udebljao pa sva razočarana odlučuje da će ga ipak pojesti iako je mršav. Naloži vatru u peć i zove Maricu da dođe provjeriti je li vatra dovoljno vruća. Za to vrijeme Jojo je smislio plan i omotava Krokija lancem kojem je zavezan. Marica ulazi u peć, ali postavlja mnoga pitanja- nije sigurna je li vatra dovoljna za kruh, pečenku, kolače. Vještica se na to naljuti i sama uđe unutra dok Jojo i Kroki razbijaju lance i puštaju Ivicu na slobodu tako što Kroki razbije vrata kaveza. Svi troje dotrče do peći, a Kroki gurne vješticu u peć, a Marica zatvori vrata peći.

Vještica izgori s peći, a Kroki se vrati u svoj normalni oblik, čarolija se poništi. Vještičina kuća se raspadne i ostanu kovčezi s blagom. Ivica i Marica napune džepove blagom i pronalaze put kući. Kod kuće ih dočeka otac s raširenim rukama. Maćeha ih je napustila jer nije htjela živjeti sa siromahom poput njihova oca. Kada Ivica upita oca je li našao posao otac ugleda zlatnike u Maričinom džepu te se obraduje. Svi zajedno odlaze u kuću da Ivica i Marica ispričaju ocu sve što se dogodilo u šumi.

Kraj priče sličan je i u bajci, naravno bez Joje i Krokija. Ivica i Marica hodali su satima kroz šumu. Nailaze na veliku vodu preko koje ne mogu prijeći jer nema ni brvna ni mosta ni lađice. Kad tamo pliva jedna patkica pa ju Marica zamoli da ih prenese prijeko vode. Isprva Ivica i Marica oboje sjednu na patkicu, ali se Marica usprotivila jer će to biti preteško za patkicu te odlučuje da će ići jedno po jedno.

Patkica ih preveze preko vode na drugu stranu gdje je šuma izgledala puno poznatije. Hodali su Ivica i Marica kroz šumu sve dok nisu opazili očinsku kuću. Potrče brzo, a otac ih dočeka sa srećom. Otac je bio jako nesretan što ih je ostavio same u šumi. Maćeha je međuvremenu umrla pa je otac ostao sam u kući. Marica istrese iz pregače bisera i dragog kamenja, a Ivica učini isto. Tu je došao kraj njihovim nevoljama te su živjeli sretno do kraja života.

5. ZAKLJUČAK

Bajke su djeci najzanimljivija djela, bilo u pisanom obliku i ekraniziranom. Bajke omogućuju djeci da zamišljaju i time razvijaju svoje kognitivne sposobnosti.

Bajke braće Grimm su najpopularnije bajke na svijetu te imaju mnoštvo prerada. Prerade Simsale Grimm su najpopularnije prerade bajki u crtani film u Hrvatskoj.

Film kao umjetničko djelo zanimljiv je djeci jer se mogu povezati s likovima i prenijeti ih u stvarnost.

Najveća razlika u preradi Simsale Grimm je ta što su crtani filmovi primjereniji djeci, tj. nema onoliko nasilja kao u bajkama. Završetak crtanih filmova je u skladu s tim nježniji i ima sretniji završetak, dok u bajkama priča završava sretno, ali i kobno za neke likove, što je uvijek opisano na brutalan način, tj. zlim likovima se događaju najgore stvari i umiru.

Nedostatak crtanih filmova je taj što nemaju toliko detalja koliko ih imaju pisane bajke. Također, u crtanom filmu djeca nemaju otvorenu maštu jer im je sve ponuđeno vizualno, dok u pisanom obliku bajke dopuštaju djeci da probude svoju maštu.

6. LITERATURA

1. Anić, V. (2007). Hipoteza U D. Kalogjera i sur. (ur.), *Rječnik hrvatskoga jezika*. Zagreb: EuropaPress Holding d.o.o. i Novi liber d.o.o.
2. Crnković, M. (1980). *Dječja književnost, priručnik za studente predagoških akademija i nastavnike*. Zagreb: Školska knjiga
3. Gilić, N. (2007). *Filmske vrste i rodovi*. Zagreb: AGM
4. Grgurević, I. Fabris, K. (2012). Bajka i dijete s aspekta junaka usmenoknjiževne i filmske bajke. *Metodički obzor: časopis za odgojno-obrazovnu teoriju i praksu*, (7/2012), 155-166
5. Grimm, J., Grimm, W. (1994). *Sabrane priče i bajke: Prva knjiga*, Zagreb: Mozaik knjiga
6. Hameršak, M., Zima, D. (2015). *Uvod u dječju književnost*. Zagreb: Leykam Internacional, d.o.o.
7. Hranjec, S. (2009). *Ogledi o dječjoj književnosti*. Zagreb: Alfa d.d.
8. Pintarić, A. (2008). *Umjetničke bajke: teorija, pregled i interpretacija*. Osijek: Filozofski fakultet
9. Težak, S. (1990). *Metodika nastave filma na općeobrazovnoj razini*. Zagreb: Školska knjiga

7. IZVORI

1. Branilović, M. (2016). Bajke braće Grimm u filmskom mediju, *Završni rad*,
Preuzeto sa:
<https://zir.nsk.hr/islandora/object/unipu%3A744>
2. Kolucki, B., Lemish, D. (2013). *Kako komunicirati s djecom: načela i prakse za podršku, nadahnuće, poticaj, obrazovanje i isjeljenje*. Pribavljeno 25.6.2019., sa
https://www.unicef.hr/wp-content/uploads/2015/09/Prirucnik_Kako_komunic_HR_web_1.pdf
3. *Simsala Grim- Ivica i Marica (HRVATSKI)*. Pribavljeno 23.6.2019., sa
https://www.youtube.com/watch?v=J7_AXQQB7Eo
4. *Simsala Grim – Pepeljuga (HRVATSKI)*. Pribavljeno 20.6.2019., sa
<https://www.youtube.com/watch?v=R4DA6jI-8XM>
5. *Simsala Grim – Snjeguljica (HRVATSKI)*. Pribavljeno 21.6.2019., sa
<https://www.youtube.com/watch?v=hWzd1pRdxVo>
6. *Simsala Grim – Trnoružica (HRVATSKI)*. Pribavljeno 21.6.2019., sa
https://www.youtube.com/watch?v=whGU_zEyr-I
7. *Simsala Grim – Vuk i sedam kozlića (HRVATSKI)*. Pribavljeno 22.6.2019., sa
<https://www.youtube.com/watch?v=vpwCtWovjrU>
8. *Što je film?*. Pribavljeno 25.6.2019., sa <http://www.kinovalli.net/sto-je-film>